

**Programmes for eradication, control and surveillance of animal diseases and zoonoses
submitted for obtaining EU financial contribution**

**Annex II: Control programme – Reduction of prevalence of *Salmonella* serotypes
in certain poultry populations**

Member States seeking an EU financial contribution for national programmes of eradication, control and surveillance shall submit online this document completely filled out by the 31 May of the year preceding its implementation (part 2.1 of Annex I to the Single Market Programme Regulation).

Due to the late adoption of the SMP regulation all programmes will be submitted to be approved technically for 2021 and 2022.

Therefore, this document shall also be filled out and submitted after selection of the options:

This programme is multiannual: "YES"

Request for Union cofinancing from beginning 2021 to end of 2022.

If encountering difficulties:

- concerning the information requested, please contact SANTE-VET-PROG@ec.europa.eu.

- on the technical point of view, please contact SANTE-BI@ec.europa.eu, include in your message a printscreen of the complete window where the problem appears and the version of this pdf:

Instructions to complete the form:

- 1) You can attach documents (.doc, .xls, .pdf, etc) to complete your report using the button "Add attachments" on the last page of the form.
- 2) Before submitting this form, please use the button "Verify form"(bottom right of each page). If needed, complete your pdf document as indicated.
- 3) When you have finished completing this pdf document, save it on your computer.
- 4) Verify that your internet connection is active and then click on the "Submit notification" button and your pdf document will be sent to our server. A submission number will appear on your document. Save this completed document on your computer for your record.
- 5) For simplification purposes you are invited to submit multi-annual programmes.
- 6) You are invited to submit your programmes in English.

Doc version: 2021 2.00

Member state : POLSKA

Disease Salmonella

Animal population Breeding flocks of Gallus gallus

This program is multi annual : yes

Type of submission : New multiannual programme or Modification of already approved multiannual programme

Request of Union co-financing from beginning : 2021 To end of 2022

First year of implementation of the programme described in this document: 2021

1. Contact data

Name [REDACTED]

Phone [REDACTED]

Email [REDACTED]

Your job type within the CA : [REDACTED]

Submission Date

29/11/2021 09:41:30

Submission Number

1638175292637-18061

Breeding flocks of *Gallus gallus*

A. Technical information

By submitting this programme, the Member State (MS) attests that the relevant provisions of the EU legislation will be implemented during its entire period of approval, in particular:

- Regulation (EC) No 2160/2003 on the control of *Salmonella* and other specified food-borne zoonotic agents,
- Regulation (EU) No 200/2010 implementing Regulation (EC) No 2160/2003 of the European Parliament and of the Council as regards a Union target for the reduction of the prevalence of *Salmonella* serotypes in adult breeding flocks of *Gallus gallus*,
- Regulation (EC) No 1177/2006 implementing Regulation (EC) No 2160/2003 as regards requirements for the use of specific control methods in the framework of the national programmes for the control of *Salmonella* in poultry.

As a consequence, the following measures will be implemented during the whole period of the programme:

1. The **aim of the programme** is to implement all relevant measures in order to reduce to 1% or less the maximum percentage of adult breeding flocks of *Gallus gallus* remaining positive for the target *Salmonella* serovars: *Salmonella* Enteritidis (SE), Typhimurium (ST)(including the antigenic formula 1,4,[5],12:i:-), Hadar (SH), Infantis (SI) and Virchow (SV).

For a MS with less than 100 adult breeding flocks of *Galus gallus* the target is to have no more than one such flock remaining positive for the relevant *Salmonella* serovars per year.

yes

no

If no please explain.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność (Dz. Urz. UE L 325 z 12.12.2003, str. 1, z późn. zm. — Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 41, str. 328, z późn. zm.), zadaniem krajowego programu zwalczania choroby odzwierzęcej i odzwierzęcego czynnika chorobotwórczego jest osiągnięcie odpowiedniego celu unijnego: ograniczenia rozprzestrzeniania chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych wymienionych w kolumnie 1 załącznika I do rozporządzenia nr 2160/2003 w populacjach zwierząt wymienionych w kolumnie 2 tego załącznika. Cel unijny w odniesieniu do stad hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*) został określony w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 200/2010 z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do celu unijnego ograniczenia częstości występowania serotypów salmonelli w dorosłych stadach hodowlanych gatunku *Gallus gallus* (Dz. Urz. UE L 61 z 11.03.2010, str. 1, z późn. zm.) i przewiduje ograniczenie występowania na terytorium

Breeding flocks of Gallus gallus

Rzeczypospolitej Polskiej maksymalnej wartości procentowej dorosłych stad, o liczebności co najmniej 250 sztuk drobiu, z dodatnim wynikiem badań laboratoryjnych w kierunku Salmonella Enteritidis, Salmonella Typhimurium, w tym jednofazowej Salmonella Typhimurium o wzorze antygenowym 1,4, [5],12:i:-, Salmonella Hadar, Salmonella Infantis, Salmonella Virchow do 1% lub poniżej tej wartości. Celem programu w latach 2020—2022 będzie ograniczenie występowania w dorosłych stadach hodowlanych gatunku kura (Gallus gallus) liczących przynajmniej 250 sztuk drobiu pięciu serotypów Salmonella mających największe znaczenie dla zdrowia publicznego do poziomu wskazanego w ww. przepisach Unii Europejskiej. Zgodnie z założeniami programu przewiduje się:

- 1) w 2020 r. nie więcej niż 21 stad hodowlanych gatunku kura (Gallus gallus) zakażonych serotypem Salmonella objętym programem;
- 2) w 2021 r. nie więcej niż 20 stad hodowlanych gatunku kura (Gallus gallus) zakażonych serotypem Salmonella objętym programem;
- 3) w 2022 r. nie więcej niż 19 stad hodowlanych gatunku kura (Gallus gallus) zakażonych serotypem Salmonella objętym programem.

„Krajowy program zwalczania niektórych serotypów Salmonella w stadach hodowlanych gatunku kura (Gallus gallus)” na lata 2020—2022 został opracowany w celu uzyskania współfinansowania unijnego zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającym przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczącymi zdrowia roślin i materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin, zmieniającym dyrektywy Rady 98/56/WE, 2000/29/WE i 2008/90/WE, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002, (WE) nr 882/2004 i (WE) nr 396/2005, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 oraz uchylającym decyzje Rady 66/399/EWG, 76/894/EWG i 2009/470/WE (Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 1).

Główną korzyścią z realizacji programu będzie znaczna redukcja poziomu zakażeń stad pałeczkami Salmonella, co zwiększy konkurencyjność polskiego drobiu i jaj wylęgowych na rynku wspólnotowym, jak również na rynkach państw trzecich. Ponadto należy podkreślić, że salmonelloza jest najczęściej notowaną chorobą odzwierzęcą. Kontynuacja realizacji programu zwalczania Salmonella w stadach hodowlanych pozwoli w dłuższej perspektywie na osiągnięcie celu unijnego i ograniczenie występowania serotypów Salmonella objętych programem w stadach hodowlanych do 1% lub poniżej oraz spowoduje znaczącą redukcję zakażenia pionowego i przenoszenia pałeczek Salmonella na niższe szczeble piramidy hodowlanej drobiu, tj. na stada kur niosek lub brojlerów. Tym samym zakup piskląt ze stad hodowlanych objętych programem oraz stosowanie zasad bioasekuracji i dobrej praktyki higienicznej w zakładach drobiu utrzymujących nioski i brojlery pozwoli na znaczne obniżenie zakażenia w tych populacjach drobiu, a w konsekwencji zmniejszy się liczba zachorowań u ludzi, dzięki czemu poważnie zredukowane zostaną koszty leczenia wydatkowane na ten cel. Dodatkowo również zmniejszone zostaną nakłady ze środków budżetu państwa przeznaczone na realizację programów zwalczania Salmonella w stadach kur niosek oraz brojlerów kurzych.

2. The programme will be implemented on the **whole territory** of the Member State.

yes

no

Breeding flocks of Gallus gallus

If no please explain.

Program będzie realizowany na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Flocks subject to the programme

	Total number of flocks of breeders in the MS	Number of flocks with at least 250 adult breeders	Number of flocks where FBO sampling shall take place	Number of flocks where official sampling will take place
Rearing flocks	442		442	0
Adult flocks	2 021	2 021	2 021	2 021
Number of adult flocks where FBO sampling is done at the hatchery		0	0	0
Number of adult flocks where FBO sampling is done at the holding		2 021	2 021	2 021

NB : All cells shall be filled in with the best estimation available.

Comments (max. 32000 chars) :

4. Notification of the detection of target *Salmonella* serovars

A procedure is in place which guarantees that the detection of the presence of the relevant *Salmonella* serotypes during sampling at the initiative of the food business operator (FBO) is notified without delay to the competent authority by the laboratory performing the analyses. Timely notification of the detection of the presence of any of the relevant *Salmonella* serotypes remains the responsibility of the food business operator and the laboratory performing the analyses.

yes

no

If no please explain.

rodki stosowane w zakresie powiadamiania o chorobie wynikają z art. 42 ust. 1–9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt organy Inspekcji Weterynaryjnej prowadzą system zbierania, przechowywania, analizowania, przetwarzania i przekazywania danych o chorobach zakaźnych zwierząt, w tym o chorobach objętych programem zwalczania. Powiatowy lekarz weterynarii przekazuje sąsiednim powiatowym lekarzom weterynarii oraz

Breeding flocks of Gallus gallus

wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii informację o powzięciu podejrzenia lub potwierdzeniu wystąpienia serotypu Salmonella objętego programem zwalczania po powzięciu tego podejrzenia lub po stwierdzeniu wystąpienia tego serotypu w stadzie hodowlanym gatunku kura (Gallus gallus). Wojewódzki lekarz weterynarii przekazuje informację, o której mowa powyżej, Głównemu Lekarzowi Weterynarii.

Powiatowy lekarz weterynarii powiadamia niezwłocznie właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności państwowego powiatowego inspektora sanitarnego o uzyskaniu dodatniego wyniku badań laboratoryjnych próbek pobranych w stadzie hodowlanym gatunku kura (Gallus gallus) w kierunku serotypu Salmonella objętego programem, zgodnie z art. 51 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

5. Biosecurity measures

FBOs have to implement measures to prevent the contamination of their flocks.

yes

no

If no please explain. if yes, describe also the biosecurity measures that shall be applied, quote the document describing them (if any) and attach a copy

1. Zarządzanie w zakresie higieny w zakładach drobiu

W odniesieniu do stad hodowlanych wymagania w zakresie dobrej praktyki higienicznej zostały zawarte w rozdziale 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 września 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do drobiu i jaj wylęgowych (Dz. U. poz. 1301, z 2014 r. poz. 1332).

W zakładzie drobiu utrzymującym drób powinny znajdować się co najmniej:

- 1) wydzielone miejsca do składowania środków odkażających, zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych;
- 2) wydzielone miejsce do składowania obornika;
- 3) miejsce zapewniające właściwe warunki do przetrzymywania produktów leczniczych weterynaryjnych, zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych;
- 4) odzież i obuwie przeznaczone tylko do obowiązkowego użycia w zakładzie drobiu;
- 5) maty odkażające nasączone środkiem odkażającym przed wjazdem na teren zakładu drobiu oraz przed wejściami do poszczególnych kurników;
- 6) środki odkażające w ilości niezbędnej do przeprowadzenia doraźnego odkażania.

W zakresie warunków utrzymania drobiu oraz zasad zarządzania zakładem drobiu powinny zostać zastosowane następujące środki bioasekuracji:

- 1) stosowanie zasady „cały kurnik pełen lub cały kurnik pusty”;
- 2) zapewnienie odpowiednich warunków utrzymania w zakresie temperatury, wilgotności, wymiany powietrza, dostępu światła;
- 3) stosowanie prawidłowej obsady kurnika;
- 4) utrzymywanie w jednym kurniku, w obrębie jednego stada, drobiu w jednakowym wieku;
- 5) izolacja poszczególnych kurników przez zapewnienie osobnej obsługi, żywienia i narzędzi;
- 6) zabezpieczenie paszy przed dostępem gryzoni i dzikich ptaków;
- 7) rejestrowanie wejść osób postronnych na teren zakładu drobiu;

Breeding flocks of Gallus gallus

- 8) odkażanie kół pojazdów wjeżdżających na teren zakładu drobiu;
- 9) regularne aktualizowanie planu zabezpieczenia zakładu drobiu przed gryzoniami;
- 10) rejestrowanie prowadzonych regularnie czynności odkażania, dezynsekcji i deratyzacji.

Pomieszczenia, w których utrzymuje się drób, ich wyposażenie oraz sprzęt powinny być wykonane z materiałów nieszkodliwych dla zdrowia drobiu oraz nadających się do oczyszczania i odkażania.

2. Środki zapobiegające zakażeniom przenoszonym przez zwierzęta, pasze, wodę pitną oraz pracowników zakładów drobiu

Kurniki, w których utrzymywany jest drób, powinny być:

- 1) zabezpieczone przed dostępem zwierząt innych niż utrzymywane w zakładzie drobiu;
- 2) utrzymywane w czystości;
- 3) oznakowane tablicą z napisem „Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony”.

Odchody oraz niezjedzone resztki paszy powinny być usuwane z pomieszczeń tak często, aby uniknąć zanieczyszczenia paszy lub wody.

Osoby zatrudnione do wykonywania czynności związanych z utrzymywaniem drobiu powinny:

- 1) stosować odzież ochronną, oddzielną do pracy przy każdym stadzie w kurniku;
- 2) posiadać aktualne badania na nosicielstwo pałeczek Salmonella;
- 3) zostać przeszkolone w zakresie higieny osobistej oraz możliwych dróg przenoszenia zakażenia za pośrednictwem odzieży lub sprzętu.

3. Higiena transportu zwierząt do zakładów drobiu i z zakładów drobiu

Zalecenia dotyczące transportu drobiu:

- 1) drób powinien być przewożony zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2019 r. poz. 122) oraz rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zdrowia zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniającego dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97 (Dz. Urz. UE L 3 z 05.01.2005, str. 1, z późn. zm.);
- 2) transport do zakładu drobiu powinien odbywać się w pojazdach oraz w kontenerach lub pojemnikach transportowych, które zostały dokładnie oczyszczone i odkażone przed załadunkiem drobiu przy użyciu dopuszczonego do obrotu środka odkażającego w stężeniu umożliwiającym inaktywację pałeczek Salmonella;
- 3) bezpośrednio po rozładunku drobiu w zakładzie drobiu albo w rzeźni pojazdy oraz kontenery lub pojemniki transportowe powinny zostać oczyszczone i odkażone przy użyciu dopuszczonego do obrotu środka odkażającego w stężeniu umożliwiającym inaktywację pałeczek Salmonella.

Zaleca się stosowanie w zakładach drobiu środków bioasekuracji. Są one określone w zasadach dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) i dobrej praktyki higienicznej (GHP).

Breeding flocks of Gallus gallus

6. Minimum sampling requirements for food business operators :

Samples at the initiative of the FBOs will be taken and analysed to test for the target *Salmonella* serovars respecting the following minimum sampling requirements:

- a. Rearing flocks: day-old chicks, four-week-old birds, two weeks before moving to laying phase or laying unit
- b. Adults breeding flocks: depending if the MS achieved the EU target for more than 2 years

Every second week during the laying period (at the holding and at the hatchery)

Every three weeks during the laying period at the holding.
Sampling frequency remains at every 2nd week at the hatchery.
(derogation of point 2.1.1 of Annex to Regulation (EC) No 200/2010)

Comments - Indicate also who takes the FBO samples

godnie z art. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt hodowca jest obowiązany do poinformowania powiatowego lekarza weterynarii o każdej zmianie stanu prawnego lub faktycznego związanego z prowadzeniem działalności nadzorowanej, w zakresie dotyczącym wymagań weterynaryjnych, w szczególności o wstawieniu nowego stada kur hodowlanych do kurnika. Informacja taka powinna zostać przekazana w formie pisemnej w terminie 7 dni od dnia zaistnienia takiego zdarzenia. Jednocześnie hodowca przedkłada właściwemu miejscowo powiatowemu lekarzowi weterynarii harmonogram pobierania próbek w stadzie w celu zatwierdzenia.

Hodowca jest obowiązany do prowadzenia dokumentacji związanej z pobieraniem próbek, zawierającej co najmniej informacje dotyczące:

- 1) stada (liczba sztuk drobiu, wiek);
 - 2) rodzaju próbek, daty i godziny pobrania próbek;
 - 3) danych osoby pobierającej próbkę;
 - 4) daty i godziny wysłania próbek do laboratorium;
 - 5) nazwy i adresu laboratorium;
 - 6) wyników badań laboratoryjnych próbek pobranych w ramach programu.
- Dokumentację przechowuje się co najmniej przez 2 lata od dnia zbycia stada.

Powiatowy lekarz weterynarii nadzoruje prawidłowe pobieranie próbek z inicjatywy hodowcy oraz kontroluje dokumentację prowadzoną przez hodowcę. Nadzór ten obejmuje kontrolę realizacji harmonogramu oraz sposobu pobierania próbek. Kontrola sposobu pobierania próbek jest prowadzona z częstotliwością zależną od analizy ryzyka dokonanej przez powiatowego lekarza weterynarii. Nadzór może odbywać się w trakcie urzędowych kontroli zakładów drobiu oraz w każdym przypadku, gdy powiatowy lekarz weterynarii uzna, że zachodzi taka konieczność

Breeding flocks of Gallus gallus

7. **Samples are taken** in accordance with provisions of point 2.2 of Annex to Regulation (EU) No 200/2010

yes

no

If no please explain.

Pobieranie próbek w ramach programu odbywa się w gospodarstwie.

Pobieranie próbek w stadzie hodowlanym gatunku kura (*Gallus gallus*) z inicjatywy hodowcy, zgodnie z wymaganiami określonymi w części B załącznika II do rozporządzenia nr 2160/2003, przeprowadza się:

1) u piskląt jednodniowych, w trakcie rozładunku ze środka transportu przed umieszczeniem piskląt w obiekcie, w którym będą utrzymywane, zwanym dalej „kurnikiem”, zgodnie z następującymi zasadami:

a) próbki wyściółki wraz z mekonium z 10 pojemników transportowych z każdej dostawy (po 25 g z pojemnika) lub

b) wymazy powierzchniowe z dna 10 pojemników (pulowane w laboratorium w 1 próbkę) - w przypadku pojemników bez wyściółki, lub

c) pisklęta padłe (w tym również w czasie transportu), nie więcej niż 20 sztuk – pulowane w laboratorium w 1 próbkę;

2) u drobiu:

a) w czwartym tygodniu życia,

b) na 2 tygodnie przed rozpoczęciem składania jaj lub przed przeniesieniem do jednostki produkcyjnej,

c) w okresie nieśności co 2 tygodnie

– zgodnie z wymaganiami określonymi w ust. 2.2.2.1 załącznika do rozporządzenia nr 200/2010.

Koszt pobrania, transportu oraz badania laboratoryjnego tych próbek ponosi hodowca.

8. **Specific requirements** laid down in Annex II.C of Regulation (EC) No 2160/2003 will be complied with where relevant (i.e. due to the presence of SE or ST (including monophasic ST 1,4,[5],12:i:-), all birds of infected rearing or adult flocks are slaughtered or killed and destroyed, and all eggs are destroyed or heat treated):

yes

no

If no please explain. Indicate also if birds are slaughtered or killed and destroyed, and if eggs are destroyed or heat treated.

W przypadku programu mają zastosowanie wymagania określone w części C i E załącznika II do rozporządzenia nr 2160/2003.

Postępowanie hodowcy i powiatowego lekarza weterynarii w przypadku wykrycia serotypu *Salmonella* objętego programem lub efektu hamującego wzrost bakterii:

1) w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań laboratoryjnych próbek pobranych z inicjatywy hodowcy lub wykrycia efektu hamującego wzrost bakterii, zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, hodowca jest obowiązany do:

Breeding flocks of Gallus gallus

- a) niezwłocznego zawiadomienia o tym fakcie powiatowego lekarza weterynarii,
- b) pozostawienia drobiu w kurniku lub innym miejscu utrzymywania drobiu i niewprowadzania tam innego drobiu,
- c) uniemożliwienia osobom postronnym dostępu do kurnika lub innych miejsc, w których utrzymywany jest drób podejrzany o zakażenie serotypem Salmonella objętym programem lub w których znajdują się zwłoki drobiu;
- d) niewywożenia, niewynoszenia i niezbywania mięsa, jaj oraz zwłok drobiu, paszy, ściółki i innych przedmiotów znajdujących się w kurniku lub w innym miejscu utrzymywania drobiu,
- e) udostępnienia drobiu do badań i zabiegów weterynaryjnych, a także udzielania pomocy przy wykonywaniu tych badań i zabiegów,
- f) udzielania organowi Inspekcji Weterynaryjnej oraz osobom działającym w jego imieniu wyjaśnień i informacji, które mogą mieć znaczenie dla wykrycia zakażeń i ich źródeł lub zapobiegania ich dalszemu szerzeniu.

Hodowca jest obowiązany do udostępnienia dokumentacji dotyczącej stada, w szczególności dokumentacji potwierdzającej zakup piskląt, ściółki i paszy oraz dokumentacji sprzedaży zwierząt i jaj, a także dokumentacji związanej z ewidencją leczenia. Ponadto hodowca jest obowiązany do zwiększenia standardów zoohigienicznych;

2) w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań laboratoryjnych, w kierunku serotypów Salmonella objętych programem lub w przypadku wykrycia efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych z inicjatywy hodowcy lub w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii, powiatowy lekarz weterynarii, zgodnie z art. 42 ust. 6 oraz art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt:

- a) przeprowadza dochodzenie epizootyczne zgodnie z art. 42 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt,
- b) pobiera próbki do badań laboratoryjnych we wszystkich pozostałych stadach w zakładzie drobiu w sposób, który jest określony w załączniku do rozporządzenia nr 200/2010.

W celu ustalenia źródła zakażenia stada serotypem Salmonella objętym programem, powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza badania laboratoryjne:

- paszy,
- wody z ujęć własnych zakładu drobiu.

Ponadto, powiatowy lekarz weterynarii powiadamia zakłady wylęgu drobiu, do których zostały przekazane jaja wylęgowe z zakładu drobiu, w którym stwierdzono w próbkach pobranych z inicjatywy hodowcy serotyp Salmonella objęty programem.

W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań laboratoryjnych w kierunku serotypów Salmonella objętych programem lub w przypadku wykrycia efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych z inicjatywy hodowcy lub w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii lub stwierdzenia zastosowania środków przeciwdrobnoustrojowych w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii, zgodnie z pkt 8 lub 15, powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji administracyjnej, zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt:

1) nakazuje:

- a) niezwłoczny ubój wszystkich sztuk drobiu ze stada lub
- b) niezwłoczne zabicie wszystkich sztuk drobiu ze stada zakażonego, z tym że sztuki wykazujące objawy kliniczne choroby zawsze podlegają zabiciu,
- c) unieszkodliwienie, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającym rozporządzenie

Breeding flocks of Gallus gallus

(WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.) oraz ze środkami wykonawczymi przyjętymi zgodnie z art. 40 tego rozporządzenia, zwłok wszystkich sztuk drobiu padłego i zabitego,

- d) zniszczenie wszystkich jaj pochodzących ze stada hodowlanego gatunku kura (*Gallus gallus*) zakażonego serotypem *Salmonella* objętym programem, znajdujących się w zakładzie drobiu utrzymującym to stado, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) oraz ze środkami wykonawczymi przyjętymi zgodnie z art. 40 tego rozporządzenia, z tym że jaja wylęgowe nienałożone można poddać obróbce cieplnej gwarantującej zabicie wszystkich pałeczek *Salmonella*,
- e) zniszczenie lub zagospodarowanie pasz przez zastosowanie środków kontroli gwarantujących zabicie wszystkich pałeczek *Salmonella*, w przypadku gdy uzyskano dodatni wynik badania laboratoryjnego próbek paszy w kierunku obecności pałeczek *Salmonella*,
- f) zniszczenie, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) oraz ze środkami wykonawczymi przyjętymi zgodnie z art. 40 tego rozporządzenia, lub zagospodarowanie ściółki oraz odchodów, które mogły ulec skażeniu,
- g) zniszczenie lub poddanie odkażaniu innych przedmiotów, które mogły ulec skażeniu,
- h) dokładne oczyszczenie i odkażenie kurników, w których był przetrzymywany drób ze stada hodowlanego gatunku kura (*Gallus gallus*) zakażonego serotypem *Salmonella* objętym programem, ich otoczenia, środków transportu oraz przedmiotów, które mogły ulec skażeniu, pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii, po wykonaniu czynności, o których mowa powyżej,
- i) podjęcie przez hodowcę działań mających na celu poprawę warunków zoohigienicznych oraz bezpieczeństwa epizootycznego w zakładzie drobiu, określonych w pkt 5 programu,

2) zakazuje wprowadzania drobiu do zakładu drobiu oraz wyprowadzania z zakładu drobiu, chyba że drób ze stada hodowlanego gatunku kura (*Gallus gallus*) zakażonego serotypem *Salmonella* objętym programem na wniosek hodowcy zostanie przemieszczony do rzeźni.

W przypadku, gdy w próbkach pobranych z inicjatywy hodowcy lub w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii uzyskano dodatni wynik badania koszty:

- 1) oczyszczenia i odkażenia kurników, w których był przetrzymywany drób ze stada hodowlanego gatunku kura (*Gallus gallus*) zakażonego serotypem *Salmonella* objętym programem, ich otoczenia, środków transportu oraz przedmiotów, które mogły ulec skażeniu;
 - 2) podjęcia działań mających na celu poprawę warunków zoohigienicznych oraz bezpieczeństwa epizootycznego w zakładzie drobiu
- są ponoszone przez hodowcę.

Powiatowy lekarz weterynarii właściwy dla zakładu drobiu, w którym stwierdzono serotyp *Salmonella* objęty programem, jeżeli jest to właściwe, powiadamia powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla zakładów wylęgu drobiu, do których przemieszczono jaja wylęgowe ze stada hodowlanego gatunku kura (*Gallus gallus*) zakażonego serotypem *Salmonella* objętym programem. Powiatowy lekarz weterynarii właściwy dla zakładu wylęgu drobiu, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje zniszczenie wszystkich jaj wylęgowych oraz piskląt z nich wylęgniętych, znajdujących się w tym zakładzie wylęgu drobiu i pochodzących ze stada hodowlanego gatunku kura (*Gallus gallus*) zakażonego serotypem *Salmonella* objętym programem. Zniszczenie powinno być przeprowadzone zgodnie z rozporządzeniem

Breeding flocks of Gallus gallus

Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) oraz ze środkami wykonawczymi przyjętymi zgodnie z art. 40 tego rozporządzenia.

W przypadku zakładów drobiu, w których znajdują się dwa lub więcej niż dwa stada drobiu, powiatowy lekarz weterynarii może zastosować środki, o których mowa powyżej w stosunku do tych stad drobiu, jeżeli:

- 1) stada te są utrzymywane w kurnikach, których pomieszczenia nie są całkowicie odizolowane od pomieszczeń, w których znajduje się zakażony drób, lub
- 2) czynności związane z utrzymywaniem drobiu, w tym karmienie drobiu, nie odbywają się w sposób uniemożliwiający szerzenie się pałeczek Salmonella.

W stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*), z których część jaj niepoddanych inkubacji jest wprowadzana do obrotu w celach spożywczych:

- 1) w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań laboratoryjnych w kierunku serotypów Salmonella objętych programem (innych niż szczepy szczepionkowe) lub w przypadku wykrycia efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii w przypadkach określonych w ust. 2.1 lit. b, c i e załącznika do rozporządzenia nr 517/2011 stosuje się środki określone w pkt 8, 9 i 10 programu;
- 2) w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań laboratoryjnych w kierunku serotypów Salmonella objętych programem (innych niż szczepy szczepionkowe) lub w przypadku wykrycia efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych z inicjatywy hodowcy lub w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii lub stwierdzenia zastosowania środków przeciwdrobnoustrojowych w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii, zgodnie z pkt 6 lub 15 programu lub ust. 2.1 lit. b, c i e załącznika do rozporządzenia nr 517/2011, powiatowy lekarz weterynarii powiadamia zakłady pakowania lub przetwórstwa jaj, do których zostały przekazane jaja nie poddane inkubacji.

9. Please describe the measures that shall be implemented in a flock (rearing and adult) where **Salmonella Hadar, Infantis or Virchow** is detected:

(max. 32000 chars) :

Zgodnie z ust. 1 część C załącznika II do rozporządzenia nr 2160/2003 środki określone w ust. 3 — 5 części C tego załącznika będą stosowane w przypadku wykrycia w próbkach pobranych z inicjatywy hodowcy lub w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce prowadzenia przez podmiot działalności nadzorowanej w odniesieniu do jednego z pięciu serotypów Salmonella objętych programem.

10.If birds from flocks infected with SE or ST are slaughtered, please describe the measures that shall be implemented by the FBO and the CA to ensure that fresh poultry meat meet the relevant **EU microbiological criteria** (row 1.28 of Chapter 1 of Annex I to Regulation (EC) No 2073/2005): absence of SE/ST in 5 samples of 25g:

Breeding flocks of Gallus gallus

Measures implemented by the FBO (farm level)

W związku z tym, że rozporządzenie Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 338 z 22.12.2005, str. 1, z późn. zm.) wskazuje Salmonella Enteritidis i Salmonella Typhimurium jako kryterium bezpieczeństwa żywności w świeżym mięsie drobiowym oraz pałeczki Salmonella spp. jako kryterium bezpieczeństwa żywności w mięsie mielonym i surowych wyrobach z mięsa drobiowego, w drobiowym mięsie odkostnionym mechanicznie oraz w produktach z mięsa drobiowego hodowca jest obowiązany do wpisywania w łańcuchu żywnościowym dla drobiu wyników dodatnich wszystkich stwierdzonych serotypów Salmonella, w tym nieobjętych programem.

Measures implemented by the FBO (slaughterhouse level)

W przypadku, gdy w badaniu laboratoryjnym próbek pobranych z inicjatywy hodowcy lub pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii w stadzie hodowlanym gatunku kura (Gallus gallus) stwierdzono pałeczki Salmonella:

2) ubój kur z tego stada przeprowadza się w sposób określony w art. 43 ust. 6 rozporządzenia nr 2019/627.

Mięso pozyskane z drobiu pochodzącego ze stada hodowlanego gatunku kura (Gallus gallus), w którym uzyskano dodatni wynik badania laboratoryjnego próbek pobranych z inicjatywy hodowcy lub przez powiatowego lekarza weterynarii albo pochodzące ze stad o nieznanym statusie epizootycznym pod względem Salmonella, jest poddawane przemysłowej obróbce cieplnej lub innej obróbce mającej na celu wyeliminowanie pałeczek Salmonella. Takie mięso nie może zostać wprowadzone do obrotu w formie świeżej, za wyjątkiem przewiezienia go do zakładu przemysłowej obróbki, jeśli zakład dokonujący uboju takiego drobiu nie ma możliwości poddania mięsa na miejscu przemysłowej obróbce cieplnej lub innej obróbce mającej na celu wyeliminowanie pałeczek Salmonella.

Measures implemented by the CA (farm and slaughterhouse level)

Przy przemieszczaniu kur z zakażonego stada hodowlanego gatunku kura (Gallus gallus) do rzeźni stosuje się świadectwo zdrowia, zgodne ze wzorem określonym w załączniku do programu.

Przy przemieszczaniu do rzeźni drobiu, który nie był badany zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu nr 200/2010 oraz w programie, w przypadku przeprowadzenia badania przedubojowego na terenie gospodarstwa pochodzenia w pkt 4 świadectwa zdrowia należy zaznaczyć fakt pochodzenia drobiu ze stada o nieznanym statusie zdrowotnym pod względem Salmonella.

W przypadku, gdy w badaniu laboratoryjnym próbek pobranych z inicjatywy hodowcy lub pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii w stadzie hodowlanym gatunku kura (Gallus gallus) stwierdzono pałeczki Salmonella:

1) badanie przedubojowe kur z tego stada przeprowadza się zgodnie z art. 10 ust. 1 i art. 11 ust 1-5 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/627 z dnia 15 marca 2019 r. ustanawiającego jednolite praktyczne rozwiązania dotyczące przeprowadzania kontroli urzędowych produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 oraz zmieniającego rozporządzenie Komisji (WE) nr 2074/2005 w odniesieniu do kontroli urzędowych, (Dz. Urz. UE L 131 z 17.5.2019, str. 18—30).

11. Laboratories in which samples (official and FBO samples) collected within this programme are analysed are accredited to ISO 17025 standard and the analytical methods for *Salmonella* detection is within the scope of their accreditation.

Breeding flocks of Gallus gallus

yes

no

If no please explain.

Badania laboratoryjne próbek pobieranych w ramach programu przeprowadza się w laboratoriach urzędowych wyznaczonych przez Głównego Lekarza Weterynarii zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

W przypadkach uzasadnionych ekonomicznie lub organizacyjnie próbki pobrane w ramach programu przez powiatowego lekarza weterynarii mogą być przesłane do laboratorium urzędowego wyznaczonego przez Głównego Lekarza Weterynarii zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, znajdującego się w innym województwie.

W takiej sytuacji powiatowy lekarz weterynarii powiadamia wojewódzkiego lekarza weterynarii o zamiarze przesłania tych próbek do innego województwa. Wojewódzki lekarz weterynarii, na obszarze właściwości którego znajduje się gospodarstwo, w którym zostały pobrane próbki, powiadamia wojewódzkiego lekarza weterynarii właściwego ze względu na położenie laboratorium o zamiarze przesłania próbek.

Próbki pobrane z inicjatywy hodowcy mogą również być badane w laboratoriach urzędowych innych niż wyżej wymienione, które zostały zatwierdzone przez Głównego Lekarza Weterynarii w sposób określony w art. 25a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, do wykonywania badań metodą badawczą określoną w ust. 3.2 załącznika do rozporządzenia nr 200/2010.

Wykaz laboratoriów zatwierdzonych przez Głównego Lekarza Weterynarii jest umieszczony, zgodnie z art. 25 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, na stronie internetowej administrowanej przez Główny Inspektorat Weterynarii.

Krajowym laboratorium referencyjnym właściwym dla badań prowadzonych w kierunku salmonellozy (w zakresie chorób odzwierzęcych), zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie krajowych laboratoriów referencyjnych, jest Laboratorium w Zakładzie Mikrobiologii Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach, zwane dalej „KLR-Salmonella”.

Laboratoria urzędowe wykonujące badania laboratoryjne w ramach programu oraz hodowcy po uzyskaniu dodatniego wyniku badań laboratoryjnych lub stwierdzeniu efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych z inicjatywy hodowcy niezwłocznie informują o tym powiatowego lekarza weterynarii. Informacja o uzyskaniu dodatniego wyniku badań laboratoryjnych lub stwierdzeniu efektu hamującego wzrost bakterii jest przekazywana niezwłocznie powiatowemu lekarzowi weterynarii również w przypadku, gdy w sprawozdaniu z przeprowadzonego badania laboratoryjnego umieszczono informację: „Badanie laboratoryjne nie może być traktowane jako przeprowadzone zgodnie z wymaganiami programu zwalczania niektórych serotypów Salmonella w stadach hodowlanych gatunku kura (Gallus gallus)”.

Laboratoria urzędowe, wyznaczone zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, po uzyskaniu dodatniego wyniku badań laboratoryjnych lub stwierdzeniu efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii informują o tym powiatowego lekarza weterynarii oraz wojewódzkiego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce pobrania próbek.

Wszystkie ww. sprawozdania są przesyłane do powiatowego lekarza weterynarii.

Laboratoria urzędowe na koniec okresu sprawozdawczego, na wniosek wojewódzkiego lekarza weterynarii, przygotowują sprawozdanie dotyczące badań przeprowadzonych w ramach programu.

Laboratoria urzędowe wykonujące badania laboratoryjne w ramach programu przechowują wszystkie izolaty Salmonella wyizolowane w ramach programu co najmniej przez 2 lata. Ponadto, spośród

Breeding flocks of Gallus gallus

przechowywanych izolatów laboratoria przesyłają do KLR-Salmonella jeden szczep reprezentujący każdy stwierdzony serotyp Salmonella wraz z kartą informacyjną, a w przypadku gdy nie została wykonana pełna identyfikacja serotypu – typ serologiczny, w celu wykonania badań potwierdzających.

12. The **analytical methods** used for the detection of the target *Salmonella* serovars is the one defined in Part 3.2 of the Annex of Regulation (EU) No 200/2010 i.e. Amendment 1 of EN/ISO 6579-2002/Amd1:2007. *Microbiology of food and animal feeding stuffs - Horizontal method for the detection of Salmonella spp. -- Amendment 1: Annex D: Detection of Salmonella spp. in animal faeces and in environmental samples from the primary production stage*¹.

Serotyping is performed following the Kaufman-White-Le Minor scheme.

yes

no

If yes, please describe the alternative method(s) used.

Additional explanation: new ISO standard is implemented by laboratories as required by EURL (PN-EN ISO 6579-1:2017-04/A1:2020-09).

Metoda stosowana do wykrywania serotypów Salmonella w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*) jest określona w ust. 3.2 załącznika do rozporządzenia nr 200/2010.

Laboratoria urzędowe wykonujące badania laboratoryjne na potrzeby programu w zakresie badania bakteriologicznego oceniają każdorazowo efekt hamujący wzrost bakterii.

W przypadku wykrycia serotypu Salmonella innego niż objęty programem określa się ten serotyp i podaje jego nazwę.

Z przeprowadzonych badań laboratoryjnych sporządza się sprawozdanie. W sprawozdaniu umieszcza się informacje o badanym stadzie (numer lub oznaczenie stada oraz weterynaryjny numer identyfikacyjny), rodzaju badanego materiału oraz o wyniku badania laboratoryjnego każdej z badanych próbek, zgodnie z jednym z poniższych sformułowań:

- 1) w próbce nr ... nie stwierdzono pałeczek Salmonella spp. i nie stwierdzono efektu hamującego wzrost bakterii;
- 2) w próbce nr ... nie stwierdzono pałeczek Salmonella spp. i stwierdzono efekt hamujący wzrost bakterii;
- 3) w próbce nr ... stwierdzono pałeczki Salmonella (należy podać nazwę serotypu lub strukturę antygenową uzyskanego izolatu) i nie stwierdzono efektu hamującego wzrost bakterii.

For samples taken on behalf of the FBO alternative methods if validated in accordance with the most recent version of EN/ISO16140 may be used.

Breeding flocks of Gallus gallus

yes

no

If no please explain. If timelimits are exceeded, please indicate what is done.

Additional explanation: Alternative methods are not used.

13. Samples are transported and stored in accordance with point 3.1.1 of the Annex to Regulation (EU) No 200/2010. In particular, samples examination shall start in the laboratory within 48 hours following receipt and within 96 hours after sampling.

yes

no

If no please explain.

Do próbek przesyłanych do badań laboratoryjnych pobranych w ramach kontroli urzędowych dołącza się pismo przewodnie, którego wzór jest określony w załączniku nr 7 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 lipca 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji związanej ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. poz. 1388).

W piśmie przewodnim, które jest dołączone do próbek kierowanych do badania laboratoryjnego przez hodowcę, hodowca jest obowiązany umieścić informacje dotyczące:

- 1) danych oraz adresu hodowcy;
- 2) numeru lub oznaczenia stada oraz weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego zakładu drobiu;
- 3) liczby próbek oraz rodzaju pobranego materiału;
- 4) daty i godziny pobrania próbek oraz wysłania do laboratorium;
- 5) rodzaju zastosowanej szczepionki w stadzie kur niosek oraz terminu jej podania;
- 6) stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych;
- 7) danych osoby pobierającej próbki.

W przypadku gdy:

- 1) pismo przewodnie dołączone przez hodowcę do próbek kierowanych do badania laboratoryjnego nie zawierało co najmniej informacji wymaganych zgodnie z niniejszym ustępem lub hodowca nie uzupełnił tych informacji,
- 2) ilość lub rodzaj materiału do badań nie spełnia wymogów wynikających z systemu badawczego określonego w załączniku do rozporządzenia nr 200/2010,
- 3) warunki transportu próbek do laboratorium nie spełniają wymagań określonych w ust. 3.1.1 załącznika do rozporządzenia nr 200/2010
 - laboratorium urzędowe informuje o tym hodowcę przy przyjęciu próbek do badania laboratoryjnego.

W przypadku, gdy hodowca zdecydował o przeprowadzeniu badania laboratoryjnego, w sprawozdaniu z przeprowadzonych badań laboratoryjnych umieszcza się informację „Badanie laboratoryjne nie może

Breeding flocks of Gallus gallus

być traktowane jako przeprowadzone zgodnie z wymaganiami programu zwalczania niektórych serotypów Salmonella w stadach hodowlanych gatunku kura (Gallus gallus)".

14. Please describe the **official controls at feed level** (including sampling).

Comments (max. 32000 chars) :

Kontrole urzędowe pasz przeznaczonych dla stad hodowlanych gatunku kura (Gallus gallus) w zakresie wykrywania serotypów Salmonella objętych programem zostały przewidziane w Krajowym planie kontroli urzędowej pasz, przygotowanym i realizowanym zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. z 2019 r. poz. 269) oraz art. 109 i 110 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz. Urz. UE L 95 z 7.4.2017, str. 1—142).

15. Official controls at holding, flock and hatchery level

- a. Please describe the official checks concerning the **general hygiene provisions** (Annex I of Regulation (EC) No 852/2004) including checks on biosecurity measures, and consequences in case of unsatisfactory outcome.

(max. 32000 chars) :

Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt ustanawia nadzór organów administracji publicznej nad prowadzeniem działalności związanej z utrzymywaniem drobiu, określa warunki zapewniające odpowiedni poziom bezpieczeństwa epizootycznego w przypadku prowadzenia tego rodzaju działalności oraz określa katalog środków nadzoru. Katalog ten obejmuje kompetencje organów administracji weterynaryjnej do wydawania aktów administracyjnych (decyzji administracyjnych) oraz prowadzenia działań faktycznych o charakterze materialno-technicznym.

Podjęcie działalności nadzorowanej w zakresie przewozu drobiu i obrotu nim oraz prowadzenia stacji kwarantanny oraz zakładu drobiu jest dozwolone po stwierdzeniu spełniania wymagań weterynaryjnych określonych dla danego rodzaju działalności, w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez powiatowego lekarza weterynarii.

Powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce prowadzenia przez podmiot działalności nadzorowanej, wydając decyzję administracyjną o spełnieniu wymagań weterynaryjnych, nadaje

Breeding flocks of Gallus gallus

weterynaryjny numer identyfikacyjny podmiotowi lub poszczególnym obiektom budowlanym lub miejscom, w których ta działalność ma być prowadzona, lub osobom wykonującym określone czynności w ramach tej działalności, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Podmioty prowadzące działalność nadzorowaną, zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, są obowiązane do poinformowania powiatowego lekarza weterynarii o zaprzestaniu prowadzenia określonego rodzaju działalności nadzorowanej, a także o każdej zmianie stanu prawnego lub faktycznego związanego z prowadzeniem tej działalności, w zakresie dotyczącym wymagań weterynaryjnych. Informacja taka powinna zostać przekazana w formie pisemnej, w terminie siedmiu dni od dnia zaistnienia takiego zdarzenia.

Podmioty prowadzące działalność podlegającą nadzorowi organów Inspekcji Weterynaryjnej są obowiązane zapewnić spełnienie następujących wymagań weterynaryjnych: lokalizacyjnych, zdrowotnych, higienicznych, sanitarnych, organizacyjnych, technicznych lub technologicznych, zabezpieczających przed zagrożeniem epizootycznym, epidemicznym lub zapewniających właściwą jakość produktów.

W ramach nadzoru sprawowanego przez organy Inspekcji Weterynaryjnej nad ww. działalnością pracownikom tej Inspekcji, jak również osobom wyznaczonym do wykonywania w jej imieniu określonych zadań przysługuje prawo przeprowadzenia w każdym czasie kontroli w zakresie spełnienia przez podmioty nadzorowane wymagań weterynaryjnych.

Uprawnienia kontrolne, oprócz prawa wstępu na teren prowadzenia przez podmiot działalności nadzorowanej, obejmują, zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, także prawo do nieodpłatnego pobierania próbek do badań oraz żądania pisemnych lub ustnych informacji w zakresie objętym przedmiotem kontroli, w tym okazywania i udostępniania dokumentów lub danych informatycznych związanych z tą kontrolą.

Jeżeli w wyniku kontroli zostaną stwierdzone uchybienia w spełnieniu wymagań weterynaryjnych przez podmioty nadzorowane, organom Inspekcji Weterynaryjnej przysługują kompetencje doprowadzenia wadliwego stanu faktycznego do stanu nakazanego w prawodawstwie weterynaryjnym. Inspekcja Weterynaryjna działa w tym zakresie, łącząc realizację funkcji kontrolnych z zadaniami i kompetencjami innych organów administracji publicznej, w szczególności z uprawnieniami władczymi dającymi możliwość wydawania decyzji administracyjnych, w tym różnego rodzaju nakazów i zakazów.

W przypadku stwierdzenia, że przy prowadzeniu działalności nadzorowanej naruszone są wymagania weterynaryjne, powiatowy lekarz weterynarii, zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, może wydać jedną z następujących decyzji administracyjnych:

- 1) nakazującą usunięcie uchybień w określonym terminie;
- 2) nakazującą wstrzymanie działalności do czasu usunięcia uchybień;
- 3) zakazującą umieszczania na rynku zwierząt lub handlu zwierzętami będącymi przedmiotem działalności albo zakazującą produkcji, umieszczania na rynku lub handlu określonymi produktami, wytwarzanymi przy prowadzeniu tej działalności.

Wybór decyzji pozostawiono uznaniu powiatowego lekarza weterynarii. Nie jest to jednak uznanie swobodne. Dokonując bowiem rozstrzygnięcia, organ Inspekcji Weterynaryjnej ma na względzie wynikające z naruszenia prawodawstwa weterynaryjnego zagrożenia dla zdrowia publicznego lub zdrowia zwierząt.

W przypadku niezastosowania się przez podmiot do nakazów lub zakazów wynikających z decyzji administracyjnej wydanej na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt powiatowy lekarz weterynarii wydaje kolejną decyzję administracyjną, zakazującą prowadzenia dalszej działalności przez podmiot, i skreśla go z rejestru. Decyzja taka nie jest wydawana w stosunku do gospodarstw utrzymujących drób, z wyjątkiem

Breeding flocks of Gallus gallus

zakładów drobiu (art. 9 ust. 3 ww. ustawy).

Powyższe oznacza, że brak dobrowolnego zastosowania się przez podmiot do pierwszego rozstrzygnięcia powiatowego lekarza weterynarii powoduje wydanie w sprawie kolejnej, bardziej restrykcyjnej decyzji administracyjnej.

- b. Routine official **sampling scheme when FBO sampling takes place at the hatchery**: EU minimum requirements are implemented i.e. :

If the EU target is achieved for more than 2 years, the CA has decided to implement the derogation of point 2.1.2.3 of Annex to Regulation (EC) No 200/2010 and therefore the EU minimum requirement for official sampling are once a year at the hatchery and once a year on the holding during the laying phase.

yes

no

If no, the EU minimum requirements for official sampling are implemented as follows:

- every 16 weeks at the hatchery
- twice during the laying phase at the holding (within four weeks at the beginning, within eight weeks before the end), and
- at the holding each time samples taken at the hatchery are positive for target serovars

yes

no

If no please explain. Indicate also : 1) if additional official sampling going beyond EU minimum requirements is performed, 2) who is taking the official samples.

Pobieranie próbek w ramach programu odbywa się w gospodarstwie.

- c. Routine official **sampling scheme when FBO sampling takes place at the holding**: EU minimum requirements are implemented i.e. :

If the EU target is achieved for more than 2 years, the CA has decided to implement the derogation of point 2.1.2.3 of Annex to Regulation (EC) No 200/2010 and therefore the EU minimum requirement for official sampling are twice during the laying phase at the holding.

yes

no

Breeding flocks of Gallus gallus

If no, the EU minimum requirements for official sampling are implemented as follows:

- Three times during the laying phase at the holding (within four weeks at the beginning, within eight weeks before the end and a third one in between)

yes

no

If no, please explain. Indicate also : 1) if additional official sampling going beyond EU minimum requirements is performed, please describe, 2) who is taking the official samples

Częstotliwość pobierania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii została określona w ust. 2.1.2.2 załącznika do rozporządzenia nr 200/2010, a procedura pobierania - w ust. 2.2.2.1 tego załącznika. Pobieranie próbek przez powiatowego lekarza weterynarii może zastąpić pobranie próbek przeprowadzone z inicjatywy hodowcy.

W przypadku stwierdzenia efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii opłaty związane z badaniem laboratoryjnym próbek ponosi hodowca. Opłata obejmuje koszty:

- 1) badania laboratoryjnego w wysokości określonej w poz. 7 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 388);
- 2) dojazdu związanego z pobraniem próbek do badania laboratoryjnego i transportu pobranych próbek do laboratorium, według stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu ustalonych zgodnie z przepisami w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy; zużytych wyrobów medycznych stosowanych w medycynie weterynaryjnej.

W stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*), z których część jaj niepoddanych inkubacji jest wprowadzana do obrotu w celach spożywczych:

- 1) próbki do badań laboratoryjnych będą pobierane z inicjatywy hodowcy oraz przez powiatowego lekarza weterynarii zgodnie z innymi wymaganiami ustanowionymi w niniejszym programie. Dodatkowo, powiatowy lekarz weterynarii pobiera próbki w przypadkach określonych w ust. 2.1 lit. b, c i e załącznika do rozporządzenia nr 517/2011 z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do unijnego celu ograniczenia częstości występowania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach kur niosek gatunku *Gallus gallus* oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 i rozporządzenie Komisji (UE) nr 200/2010 (Dz. Urz. UE L 138 z 26.05.2011, str. 45, z późn. zm.).

Procedura pobierania, transportu i przygotowania próbek została określona w ust. 2.2 oraz ust. 3.1 załącznika do rozporządzenia nr 517/2011;

- 2) badania laboratoryjne próbek pobranych w przypadkach określonych w ust. 2.1 lit. b, c i e załącznika do rozporządzenia nr 517/2011 przeprowadza się zgodnie z pkt 7, 11 i 12 programu.

Breeding flocks of Gallus gallus

d. If confirmatory samples taken at the holding (after positive results at the hatchery, or suspicion of false positivity on FBO samples taken on the holding) are negative, please describe the measures taken:

Testing for antimicrobials or bacterial growth inhibitors (at least 5 birds per house) and if those substances are detected the flock is considered infected and eradication measures are implemented (annex II.C of Regulation (EC) No 2160/2003)

Other official samples are taken on the breeding flock; if positive, the flock is considered infected and eradication measures are implemented, if negative, all restrictive measures are lifted

Other official samples are taken on the progeny; if positive, the flock is considered infected and eradication measures are implemented, if negative, all restrictive measures are lifted

None of these measures

Comments - Describe also if any other measures are implemented(max. 32000 chars) :

patrz opis w pkt 15 lit. e

e. Official confirmatory sampling (in addition to the confirmatory samples at the holding which are systematically performed if FBO or official samples are positive at the hatchery):

After positive official samples at the holding	☐ Always
	☐ Sometimes (criteria apply)
	☒ Never

After positive FBO samples at the holding	☐ Always
	☒ Sometimes (criteria apply)
	☐ Never

Breeding flocks of Gallus gallus

When official confirmatory sampling is performed, additional samples are taken for checking the presence of antimicrobials:

Always

Sometimes

Never

Please insert any comments. Describe the criteria used to determine if confirmatory sampling is performed. Indicate also which samples (if any) are taken to check the presence of antimicrobials.

W wyjątkowych przypadkach, gdy powiatowy lekarz weterynarii ma powody, aby zakwestionować wyniki badania próbek pobranych z inicjatywy hodowcy (wyniki fałszywie dodatnie lub fałszywie ujemne), po przeprowadzeniu analizy ryzyka obejmującej co najmniej:

- a) ocenę możliwości wzajemnego zanieczyszczenia podczas pobierania próbek przez hodowcę,
 - b) ocenę możliwości zanieczyszczenia krzyżowego w laboratorium w trakcie badania,
 - c) poziom bezpieczeństwa biologicznego w gospodarstwie,
 - d) ocenę sytuacji epizootycznej pod względem występowania Salmonella spp. w gospodarstwie
- może pobrać próbki do badania.

Procedura pobierania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii została określona w ust. 2.2.2.1 załącznika do rozporządzenia nr 200/2010. W przypadku podejrzenia zastosowania przez hodowcę środków przeciwdrobnoustrojowych lub inhibitorów wzrostu bakterii, powiatowy lekarz weterynarii może pobrać dodatkowe próbki. Pobieranie takich próbek przeprowadza się w obrębie każdego kurnika na terenie gospodarstwa w następujący sposób: drób wybiera się losowo, w liczbie do pięciu sztuk drobiu na kurnik, chyba że powiatowy lekarz weterynarii uzna za konieczne pobranie próbek większej liczby sztuk drobiu.

Powiatowy lekarz weterynarii:

1) nakazuje, w drodze decyzji administracyjnej:

- a) izolację drobiu znajdującego się w zakładzie drobiu w poszczególnych kurnikach,
- b) zastosowanie produktów biobójczych w celu odkażania jaj wylęgowych bezpośrednio po zbiorze oraz przed wejściami do kurników i wyjściami z nich, jak również przed wjazdami na teren zakładu drobiu i wyjazdami z niego,
- c) wylęganie jaj już inkubowanych w zakładzie wylęgowym w oddzielnych aparatach lęgowych, w oparach produktu biobójczego dopuszczonego do odkażania w czasie lęgu, aktywnego w stosunku do pałeczek Salmonella;

2) zakazuje, w drodze decyzji administracyjnej:

- a) wywożenia jaj z zakładu drobiu, z wyłączeniem wywozu jaj wylęgowych niepoddanych inkubacji bezpośrednio do zakładu wytwarzającego lub przetwarzającego produkty jajeczne, o którym mowa w przepisach o produktach pochodzenia zwierzęcego, gdzie jaja niezwłocznie zostaną poddane obróbce cieplnej,
- b) przemieszczania drobiu z zakładu drobiu i do zakładu drobiu oraz ze stada i do stada w obrębie zakładu drobiu, chyba że drób, na wniosek hodowcy, zostanie przemieszczony do rzeźni; w przypadku przemieszczania drobiu ze stada podejrzanego o zakażenie serotypem Salmonella objętym programem w celu poddania ubojowi w rzeźni w świadectwie zdrowia umieszcza się informację o jego pochodzeniu ze stada, w którym uzyskano dodatni wynik badań laboratoryjnych próbek pobranych z inicjatywy hodowcy w kierunku serotypów Salmonella objętych programem,
- c) stosowania w stadzie produktów biobójczych, produktów leczniczych weterynaryjnych i innych

Breeding flocks of Gallus gallus

środków utrudniających izolację pałeczek Salmonella,
d) wywożenia z zakładu drobiu — bez jego zgody — mięsa, zwłok drobiu, odchodów pochodzących od drobiu i ściółki oraz przedmiotów znajdujących się w kurniku lub w innym miejscu utrzymywania drobiu. Środki, o których mowa w pkt 1 i 2, są stosowane do czasu potwierdzenia lub wykluczenia przez powiatowego lekarza weterynarii wystąpienia w stadzie hodowlanym gatunku kura (*Gallus gallus*) zakażenia serotypami Salmonella objętymi programem.

1	2	3	4
For routine samples taken at the holding	No of flocks positive to SE / ST	Out of the flocks in column 2, No of cases where official confirmatory samples ³ were taken	Out of the cases in column 3, No of cases where confirmatory samples were negative
FBO samples ¹	10	4	0
Official samples ²	10	0	0

¹ Reg 200/2010, point 2.2.2.1 of the Annex

² Reg 200/2010, point 2.2.2.2 of the Annex

³ Reg 200/2010, point 2.2.2.2.c of the Annex

What happened to the flocks counted under 4 (re checked for the presence of Salmonella (on the progeny? on the same flock)? Checked for the presence of antimicrobials?) (max. 32000 chars) :

W każdym przypadku pobierania próbek do badań potwierdzających w celu wykluczenia zastosowania przez hodowcę środków przeciwdrobnoustrojowych lub inhibitorów wzrostu bakterii powiatowy lekarz weterynarii pobiera dodatkowe próbki. Pobieranie takich próbek przeprowadza się w obrębie każdego kurnika na terenie gospodarstwa w następujący sposób: drób wybiera się losowo, w liczbie do pięciu sztuk drobiu na kurnik, chyba że powiatowy lekarz weterynarii uzna za konieczne pobranie próbek większej liczby sztuk drobiu.

- f. Article 2 of Regulation (EC) No 1177/2006 (**antimicrobials** shall not be used as a specific method to control *Salmonella* in poultry): please describe the official controls implemented (documentary checks, sampletaking) to check the correct implementation of this provision (at the holding and at the hatchery). For samples please describe the samples taken, the analytical method used, the result of the tests.

(max. 32000 chars) :

Zasady stosowania środków zwalczających drobnoustroje, przeprowadzania szczepień oraz przyznawania odstępstw od obowiązku szczepień są określone w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1177/2006 z dnia 1 sierpnia 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących stosowania szczególnych metod kontroli w ramach krajowych programów zwalczania salmonelli u drobiu (Dz. Urz. UE L 212 z 02.08.2006, str. 3). Nie stosuje się środków zwalczających drobnoustroje jako szczególnej metody zwalczania serotypów Salmonella objętych programem, z wyłączeniem przypadków określonych w art. 2 ust. 2 ww.

Breeding flocks of Gallus gallus

rozporządzenia.

Zgodnie z art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. — Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 499), jeżeli tkanki i produkty pochodzące od zwierząt są przeznaczone do spożycia przez ludzi, to hodowcy tych zwierząt lub osoby odpowiedzialne za te zwierzęta są obowiązani do posiadania dokumentacji w formie ewidencji nabycia, posiadania i stosowania produktów leczniczych weterynaryjnych oraz leczenia zwierząt, prowadzonej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Szczegółowy zakres i sposób prowadzenia przez lekarzy weterynarii dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej z wykonywanych czynności leczniczych i profilaktycznych oraz stosowanych produktów leczniczych, jak również zakres i sposób prowadzenia ewidencji leczenia zwierząt przez posiadacza zwierząt gospodarskich, a także tryb dokonywania wpisów w tej ewidencji przez lekarzy weterynarii są określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 września 2011 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej i ewidencji leczenia zwierząt oraz wzorów tej dokumentacji i ewidencji (Dz. U. Nr 224, poz. 1347). Ww. dokumentację lekarz weterynarii oraz posiadacz zwierzęcia przechowują przez 5 lat od dnia dokonania w niej ostatniego wpisu, zgodnie z art. 69 ust. 4 ustawy z dnia 6 września 2001 r. — Prawo farmaceutyczne. Wzór dokumentacji obrotu detalicznego produktami leczniczymi weterynaryjnymi jest określony w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2008 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji obrotu detalicznego produktami leczniczymi weterynaryjnymi i wzoru tej dokumentacji (Dz. U. Nr 200, poz. 1236).

Patrz też pkt 15 lit. e.

Dodatkowo, laboratoria urzędowe wykonujące badania laboratoryjne na potrzeby programu w zakresie badania bakteriologicznego oceniają każdorazowo efekt hamujący wzrost bakterii.

16. *Salmonella* vaccination

Voluntary

Compulsory

Forbidden

Use of *Salmonella* vaccines is in compliance with provisions of Article 3 of Regulation (EC) No 1177/2006.

Comments - If performed please describe the vaccination scheme (vaccines used, vaccines providers, target flocks, number of doses administered per bird, etc) (max. 32000 chars) :

Breeding flocks of Gallus gallus

17. System for **compensation to owners** for the value of their birds slaughtered or culled and the eggs destroyed or heat treated.

Describe the system for compensation to owners. Indicate how improper implementation of biosecurity measures can affect the payment of compensation (max. 32000 chars) :

Odszkodowanie i zwrot faktycznie poniesionych wydatków związanych z wykonywaniem nakazów zawartych w decyzji powiatowego lekarza weterynarii w związku ze zwalczaniem choroby zakaźnej zwierząt jest przyznawane zgodnie z art. 49 i art. 57c ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Zgodnie z art. 49 ust. 5 ww. ustawy odszkodowanie nie przysługuje za jaja poddane obróbce cieplnej.

18. Please describe the official procedure to test, after the depopulation of an infected flock, the **efficacy of the disinfection** of a poultry house (number of samples, number of tests, samples taken, etc...)

(max. 32000 chars) :

Przed ponownym umieszczeniem drobiu w obiekcie powiatowy lekarz weterynarii pobiera próbki w celu stwierdzenia skuteczności wykonanego oczyszczania i odkażania. Próbki do badań laboratoryjnych stanowią:

- 1) 4 wymazy powierzchniowe z podłoża, w szczególności z miejsc popękanych, zagłębień lub połączeń konstrukcyjnych – w laboratorium łączone w jedną próbkę zbiorczą oraz
- 2) 4 wymazy powierzchniowe z kątów narożnych badanego pomieszczenia pobrane od poziomu podłogi do wysokości 1 m – w laboratorium łączone w jedną próbkę zbiorczą, oraz
- 3) 3 wymazy powierzchniowe z urządzenia służącego do karmienia – każdy wymaz pobrany z 5 metrów taśmy lub rynienki paszowej lub z 6 wybranych losowo karmideł – w laboratorium łączone w jedną próbkę zbiorczą, oraz
- 4) 2 wymazy powierzchniowe z systemu wentylacyjnego (każdy wymaz może być użyty do 3 wlotów lub wylotów tego systemu) – w laboratorium łączone w jedną próbkę zbiorczą, oraz
- 5) 2 wymazy powierzchniowe z magazynu jaj (z powierzchni sortownic, stołów) lub z końcowych 5 metrów systemu przeznaczonego do zbierania zniesionych jaj (taśmy) – w laboratorium łączone w jedną próbkę zbiorczą.

W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania laboratoryjnego koszty pobrania kolejnych próbek w celu stwierdzenia skuteczności wykonanego oczyszczania i odkażania, koszty dojazdu do zakładu drobiu oraz do laboratorium, jak również badania laboratoryjnego próbek ponosi hodowca. Opłata obejmuje koszty:

- 1) badania laboratoryjnego w wysokości określonej w poz. 7 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej;
- 2) dojazdu związanego z pobraniem próbek do badania laboratoryjnego i transportu pobranych próbek do laboratorium, według stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu ustalonych zgodnie z przepisami w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy;
- 3) zużytych wyrobów medycznych stosowanych w medycynie weterynaryjnej.

Breeding flocks of Gallus gallus

Ponowne umieszczenie drobiu może odbyć się tylko po uzyskaniu ujemnych wyników próbek pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii.

B. General information

1. Structure and organisation of the **Competent Authorities** (from the central CA to the local CAs)

Short description and/or reference to a document presenting this description (max. 32000 chars) :

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej właściwą władzą wykonawczą w zakresie realizacji programów, o których mowa w art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 2160/2003, są organy Inspekcji Weterynaryjnej, tj. Główny Lekarz Weterynarii, wojewódzcy lekarze weterynarii oraz powiatowi lekarze weterynarii. Obecnie funkcjonuje 16 wojewódzkich inspektoratów weterynarii oraz 305 powiatowych inspektoratów weterynarii.

Struktura oraz kompetencje organów Inspekcji Weterynaryjnej zostały określone w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1557).

Organy Inspekcji Weterynaryjnej przy wykonywaniu swoich zadań współdziałają z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Farmaceutycznej, Inspekcji Handlowej, Inspekcji Transportu Drogowego, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz z jednostkami samorządu terytorialnego.

2. **Legal basis** for the implementation of the programme

(max. 32000 chars) :

Prawodawstwo w zakresie kontroli choroby:

- 1) rozporządzenie nr 2160/2003;
- 2) ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 3) rozporządzenie Komisji (WE) nr 1177/2006 z dnia 1 sierpnia 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących stosowania szczególnych metod kontroli w ramach krajowych programów zwalczania salmonelli u drobiu;
- 4) rozporządzenie nr 200/2010.

Breeding flocks of Gallus gallus

3. Give a short summary of the outcome of the **monitoring of the target *Salmonella* serovars** (SE, ST) implemented in accordance with Article 4 of Directive 2003/99/EC (evolution of the prevalence values based on the monitoring of animal populations or subpopulations or of the food chain).

(max. 32000 chars):

W 2007 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rozpoczęła się realizacja „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów Salmonella w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*)”. Wyniki realizacji ww. programu przedstawia załączona tabela.

Salmonella Enteritidis, w odróżnieniu od innych serotypów, posiada zdolność zakażenia jajników, co powoduje przedostawanie się bakterii do jaj, podczas gdy inne serotypy zwykle pozostają w kale i zanieczyszczają powierzchnie skorupki jaj. *Salmonella* Enteritidis w zakażonych stadach hodowlanych za pośrednictwem jaj zakaża pisklęta, a te w stadach nieśnych — jaja i produkty jajeczne. Zatem obserwowane jest pionowe i poziome: bezpośrednie (z osobnika na osobnika) i pośrednie (ze środowiska) szerzenie się zakażeń pałeczkami *Salmonella* w stadach drobiu.

Do zakażeń u ludzi w 2017 r., zgodnie z danymi z raportu Europejskiego Urzędu do spraw Bezpieczeństwa Żywności na temat tendencji i źródeł chorób odzwierzęcych, odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz ognisk przenoszonych przez żywność z 2017 r., dochodziło najczęściej przez spożywanie skażonych produktów pochodzenia zwierzęcego, m.in. jaj i produktów jajecznych oraz mięsa i przetworów mięsnych, w tym drobiowych.

Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach w Rzeczypospolitej Polskiej są zbierane przez Zakład Epidemiologii Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego — Państwowego Zakładu Higieny, a następnie na jego stronie internetowej publikowane w postaci codwutygodniowych meldunków o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach u ludzi.

4. System for the registration of holdings and identification of flocks

(max. 32000 chars):

Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt powiatowy lekarz weterynarii prowadzi rejestr podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną.

Powiatowy lekarz weterynarii przekazuje, za pośrednictwem wojewódzkiego lekarza weterynarii, Głównemu Lekarzowi Weterynarii dane zawarte w rejestrze, a także informacje o każdej zmianie stanu faktycznego lub prawnego ujawnionego w tym rejestrze.

Zgodnie z rozdziałem 1 część I lit. B ust. 6 i 7 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 września 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do drobiu i jaj wylęgowych dokumentację w zakładzie hodowli zarodowej, zakładzie reprodukcyjnym oraz zakładzie odchowu drobiu prowadzi się dla każdego stada. Dokumentację taką przechowuje się co najmniej przez 2 lata od dnia rozdysponowania stada.

W handlu, jak również przy przywozie dokumenty są wystawiane zgodnie z:

Breeding flocks of Gallus gallus

- 1) rozporządzeniem Komisji (WE) nr 599/2004 z dnia 30 marca 2004 r. dotyczącym przyjęcia zharmonizowanego wzoru świadectwa i sprawozdania z kontroli związanych z wewnątrzwspólnotowym handlem zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 94 z 31.03.2004, str. 44 — Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 43, str. 354);
- 2) rozporządzeniem Komisji (WE) nr 798/2008 z dnia 8 sierpnia 2008 r. ustanawiającym wykaz państw trzecich, terytoriów, stref lub grup, z których dopuszczalny jest przywóz do i tranzyt przez terytorium Wspólnoty drobiu i produktów drobiowych oraz wymogów dotyczących świadectw weterynaryjnych (Dz. Urz. UE L 226 z 23.08.2008, str. 1, z późn. zm.);
- 3) ustawą z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 260);
- 4) ustawą z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu (Dz. U. z 2019 r. poz. 260);
- 5) ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Zgodnie z art. 18 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. UE L 31 z 01.02.2002, str. 1, z późn. zm. — Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463, z późn. zm.) podmioty działające na rynku powinny zapewnić możliwość śledzenia żywności, pasz, zwierząt hodowlanych oraz wszelkich substancji przeznaczonych do dodania do żywności lub pasz. W tym celu podmioty te powinny utworzyć systemy i procedury umożliwiające przekazanie takich informacji na żądanie właściwych władz.

Zgodnie z art. 7 rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55, z późn. zm. — Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14) przesyłki produktów pochodzenia zwierzęcego zaopatruje się w świadectwa zdrowia lub inne dokumenty określone w przepisach Unii Europejskiej.

Wywóz zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego odbywa się zgodnie z wymaganiami uzgodnionymi z władzami danego państwa.

Dodatkowo dla każdej przesyłki zwierząt przemieszczanej na terytorium Unii Europejskiej, w tym podlegającej wywozowi, wystawia się w systemie TRACES świadectwo zdrowia dla zwierząt w handlu wewnątrzwspólnotowym.

WW celu zapewnienia identyfikacji drobiu przemieszczanego na terytorium Unii Europejskiej wystawia się w systemie TRACES świadectwo zdrowia dla zwierząt w handlu wewnątrzwspólnotowym, zawierające szczegółowe dane dotyczące przesyłki tego drobiu, w szczególności miejsce pochodzenia i przeznaczenia.

W przypadku przesyłek podlegających wywozowi dane dotyczące przesyłki są również wprowadzane do systemu TRACES. W systemie tym jest również odnotowywana kontrola dobrostanu na granicy.

Przy przywozie dla każdej przesyłki jest wystawiany dokument CVED, zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 282/2004 z dnia 18 lutego 2004 r. wprowadzającym dokument zgłoszenia i kontroli weterynaryjnych dotyczących zwierząt wwożonych do Wspólnoty pochodzących z krajów trzecich (Dz. Urz. UE L 49 z 19.02.2004, str. 11, z późn. zm. — Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 42, str. 462), którego oryginał towarzyszy przesyłce drobiu do miejsca przeznaczenia. Dodatkowo wersja elektroniczna dokumentu CVED jest wprowadzana do systemu TRACES.

Zakład drobiu, z którego część jaj niepoddanych inkubacji jest wprowadzana do obrotu w celach spożywczych, podlega rejestracji na podstawie ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2019 r. poz. 842). Rejestr prowadzi się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie rejestru zakładów produkujących produkty pochodzenia zwierzęcego lub wprowadzających na rynek te produkty oraz wykazów takich zakładów (Dz. U. poz. 2192). Ponadto, podmiotom tym nadaje się weterynaryjny numer identyfikacyjny

Breeding flocks of Gallus gallus

zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie sposobu ustalania weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego (Dz. U. poz. 2161).

Zakład drobiu, z którego część jaj niepoddanych inkubacji jest wprowadzana do obrotu w celach spożywczych, oprócz spełnienia wymagań dla prowadzenia zakładu drobiu, dodatkowo musi spełniać wymagania określone w:

- rozporządzeniu (WE) nr 852/2004, a w szczególności jego załączniku I,
- załączniku III, sekcja X rozdział I do rozporządzenia 853/2004,
- rozporządzeniu (WE) nr 178/2002,
- ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego.

Dodatkowo, rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 931/2011 z dnia 19 września 2011 r. w sprawie wymogów dotyczących możliwości śledzenia ustanowionych rozporządzeniem (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 242 z 20.9.2011, str. 2) wprowadza obowiązek udostępniania przez przedsiębiorstwa sektora spożywczego swoim odbiorcom określonych informacji na temat przesyłek żywności, które muszą być również przekazywane na żądanie właściwym organom kontrolnym. Informacje na temat przesyłek, zgodnie z art. 3 ust. 1 tego rozporządzenia, powinny zawierać:

- 1) dokładny opis żywności;
- 2) wolumen lub ilość żywności;
- 3) nazwę i adres przedsiębiorstwa sektora spożywczego wysyłającego żywność;
- 4) nazwę i adres właściciela wysyłanej żywności, jeżeli jest inny niż podmiot wysyłający;
- 5) nazwę i adres odbiorcy żywności;
- 6) nazwę i adres właściciela otrzymywanej żywności, jeżeli jest inny niż jej odbiorca;
- 7) odniesienie identyfikujące serię, partię lub przesyłkę;
- 8) datę wysyłki.

W odniesieniu do stad, z których część jaj niepoddanych inkubacji jest wprowadzana do obrotu w celach spożywczych, hodowca jest obowiązany do:

- 1) spełnienia wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej.
 - 2) ewidencjonowania, zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 589/2008 z dnia 23 czerwca 2008 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w sprawie norm handlowych w odniesieniu do jaj (Dz. Urz. UE L 163 z 24.06.2008, str. 6, z późn. zm.):
 - a) informacji na temat metod chowu drobiu, określając w odniesieniu do każdej stosowanej metody chowu:
 - daty umieszczenia drobiu w kurniku, wiek kur w tym dniu oraz ich liczbę,
 - daty uboju oraz liczbę poddanych ubojowi kur,
 - dziennej produkcję jaj,
 - liczby lub masy jaj sprzedanych lub dostarczonych w inny sposób każdego dnia oraz
 - nazw i adresów kupujących;
 - b) w przypadkach gdy na jajach klasy „A” i ich opakowaniach jest podana informacja na temat sposobu żywienia kur, bez uszczerbku dla wymagań określonych w części A.III załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 319), ewidencjonowania dla każdego sposobu żywienia:
 - ilości oraz rodzaju dostarczonych pasz gotowych lub mieszanych na miejscu,
 - daty dostawy paszy.
- Zamiast prowadzenia ewidencji sprzedaży i dostaw, hodowcy mogą założyć rejestr faktur i specyfikacji

Breeding flocks of Gallus gallus

wysyłkowych prowadzony zgodnie z lit. a i b.

Hodowcy przechowują informacje, o których mowa w lit. a i b, przez co najmniej 12 miesięcy od momentu ich utworzenia.

5. System to monitor the implementation of the programme.

(max. 32000 chars):

Zgodnie z art. 57 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967) Główny Lekarz Weterynarii jest odpowiedzialny za opracowanie programu, a następnie nadzoruje jego realizację oraz informuje Komisję Europejską o postępach w jego realizacji. Na poziomie województwa realizację programu nadzoruje wojewódzki lekarz weterynarii. Bezpośredni nadzór nad realizacją programu na poziomie powiatu sprawuje powiatowy lekarz weterynarii, który jest również odpowiedzialny za wykonywanie wszelkich czynności urzędowych w ramach programu.

W ramach programu badania laboratoryjne będą wykonywane przez laboratoria urzędowe w rozumieniu art. 25 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

Krajowe laboratorium referencyjne w zakresie badań laboratoryjnych przeprowadzanych w ramach programu określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie krajowych laboratoriów referencyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 256, z późn. zm.).

Breeding flocks of Gallus gallus

C. Targets

1 Targets related to flocks official monitoring

1.1 Targets on laboratory tests on official samples for year :

2021

Type of the test (description)	Target population	Number of planned tests
Bacteriological detection test	Breeding flocks of Gallus gallus	6 726
Serotyping	Breeding flocks of Gallus gallus	58
Antimicrobial detection test	Breeding flocks of Gallus gallus	4
Test for verification of the efficacy of disinfection	Breeding flocks of Gallus gallus	100

1.1 Targets on laboratory tests on official samples for year :

2022

Type of the test (description)	Target population	Number of planned tests
Bacteriological detection test	Breeding flocks of Gallus gallus	6 726
Serotyping	Breeding flocks of Gallus gallus	58
Antimicrobial detection test	Breeding flocks of Gallus gallus	3
Test for verification of the efficacy of disinfection	Breeding flocks of Gallus gallus	95

1.2 Targets on official sampling of flocks for year :

2021

Type of the test (description)	Rearing flocks	Adult flocks
Total No of flocks (a)	442	2 021
No of flocks in the programme	442	2 021
No of flocks planned to be checked (b)	0	2 021

Breeding flocks of Gallus gallus

No of flock visits to take official samples (c)	0	3 383
No of official samples taken	0	6 826
Target serovars (d)	SE+ ST + SH +SI + SV	SE+ ST + SH +SI + SV
Possible No of flocks infected by target serovars	0	20
Possible No of flocks to be depopulated	0	20
Total No of birds to be slaughtered/culled	0	164 180
Total No of eggs to be destroyed	Text	1 160 620
Total No of eggs to be heat treated	Text	0

(a) Including eligible and non eligible flocks

(b) A checked flock is a flock where at least one official sampling visit will take place. A flock shall be counted only once even if it was visited several times.

(c) Each visit for the purpose of taking official samples shall be counted. Several visits on the same flock for taking official samples shall be counted separately.

(d) Salmonella Enteritidis and Salmonella Typhimurium = SE + ST

Salmonella Enteritidis, Typhimurium, Hadar, Infantis, Virchow = SE+ ST + SH +SI + SV

1.2 Targets on official sampling of flocks for year :

2022

Type of the test (description)	Rearing flocks	Adult flocks
Total No of flocks (a)	442	2 021
No of flocks in the programme	442	2 021
No of flocks planned to be checked (b)	0	2 021
No of flock visits to take official samples (c)	0	3 382
No of official samples taken	0	6 821
Target serovars (d)	SE+ ST + SH +SI + SV	SE+ ST + SH +SI + SV
Possible No of flocks infected by target serovars	0	19
Possible No of flocks to be depopulated	0	19
Total No of birds to be slaughtered/culled	0	155 971
Total No of eggs to be destroyed	Text	1 102 589
Total No of eggs to be heat treated	Text	0

Breeding flocks of Gallus gallus

- (a) Including eligible and non eligible flocks
- (b) A checked flock is a flock where at least one official sampling visit will take place. A flock shall be counted only once even if it was visited several times.
- (c) Each visit for the purpose of taking official samples shall be counted. Several visits on the same flock for taking official samples shall be counted separately.
- (d) Salmonella Enteritidis and Salmonella Typhimurium = SE + ST
 Salmonella Enteritidis, Typhimurium, Hadar, Infantis, Virchow = SE+ ST + SH +SI + SV

2.1 *Targets on vaccination for year :* **2021**

Type of the test (description)	Target on vaccination
Number of flocks in the Salmonella programme	0
Number of flocks expected to be vaccinated	0
Number of birds expected to be vaccinated	0
Number of doses expected to be administered	0

2.1 *Targets on vaccination for year :* **2022**

Type of the test (description)	Target on vaccination
Number of flocks in the Salmonella programme	0
Number of flocks expected to be vaccinated	0
Number of birds expected to be vaccinated	0
Number of doses expected to be administered	0

Breeding flocks of Gallus gallus

D.1. Detailed analysis of the cost of the programme

Costs of the planned activities for year :

2021

1. Testing of official samples								
Cost related to	<u>Specification</u>	Number of tests	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	
Testing	Breeders: Bacteriological detection test	6 726	20.16	135,596.16	yes	75	101 697,12	X
Testing	Breeders: Serotyping	58	47.01	2726.58	yes	75	2 044,93	X
Testing	Breeders: Antimicrobial detection test	4	20.23	80.92	yes	75	60,69	X
Testing	Breeders: Test for verification of the efficacy of disinfection	100	40.44	4044	yes	75	3 033	X
2. Vaccination (if you ask cofinancing for purchase of vaccins, you should also fill in A.16 and E.1.d)								
Cost related to	<u>Specification</u>	Number of vaccine dosis	Average cost per dose in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	
Vaccination	Breeders: Purchase of vaccine doses			0	no	75	0	X
3. Slaughter and destruction (without any salaries)								
Cost related to	<u>Compensation of</u>	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	
Compensation	Breeders: Heat treated hatching eggs			0	no	75	0	X
Compensation	Breeders: Hatching eggs destroyed	1 160 620	0.4	464,248	yes	75	348 186	X
Compensation	Breeders: Animals culled or slaughtered	164 180	8	1,313,440	yes	75	985 080	X
4. Cleaning and disinfection								

Breeding flocks of Gallus gallus

Cost related to	<u>Specification</u>	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	
Cleaning and disinfection	In case of full flock depopulation			0	no	75	0	X
5. Other essential costs								
Cost related to	<u>Specification</u>	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	
	Culling of the animals - full flock depopulation	16 418	1.4	22985.2	yes		0	X
	Cost of experts' assessment (hours)	80	9.14	731.2	no		0	X
	Laboratory tests other than those listed in point 1 (e.g. testing of feed and water)	60	10.01	600.6	no		0	X
	Compensations - feed (tons)	7	241.15	1688.05	no		0	X
	Compensations - equipment which cannot be disinfected	47	42.33	1989.51	no		0	X
	Cost of loading of 1 flock	20	78272	1,565,440	no		0	X
	Cost of transport (km)	1 000	1.1	1100	no		0	X
	Disposal of poultry (kg)	32 836	0.64	21015.04	no		0	X
	Disposal of laboratory waste (kg)	4 470	0.88	3933.6	no		0	X
				Add a new row				
6. Cost of official sampling								
Cost related to	<u>Specification</u>	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	
Sampling	Breeders: Official sampling visit	3 383	7.81	26421.23	yes	75	19 815,92	X
Total with Union funding request (€):				1,969,542.09	including		1,459,917.66	
Total without Union funding request (€):				1,596,498	= requested EU contribution in €			

Breeding flocks of Gallus gallus

Costs of the planned activities for year :

2022

1. Testing of official samples								
Cost related to	<u>Specification</u>	Number of tests	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	
Testing	Breeders: Bacteriological detection test	6 726	20.16	135,596.16	yes	75	101 697,12	X
Testing	Breeders: Serotyping	58	47.01	2726.58	yes	75	2 044,93	X
Testing	Breeders: Antimicrobial detection test	3	20.23	60.69	yes	75	45,52	X
Testing	Breeders: Test for verification of the efficacy of disinfection	95	40.44	3841.8	yes	75	2 881,35	X
2. Vaccination (if you ask cofinancing for purchase of vaccins, you should also fill in A.16 and E.1.d)								
Cost related to	<u>Specification</u>	Number of vaccine dosis	Average cost per dose in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	
Vaccination	Breeders: Purchase of vaccine doses			0	no	75	0	X
3. Slaughter and destruction (without any salaries)								
Cost related to	<u>Compensation of</u>	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	
Compensation	Breeders: Heat treated hatching eggs			0	no	75	0	X
Compensation	Breeders: Hatching eggs destroyed	1 102 589	0.4	441,035.6	yes	75	330 776,7	X
Compensation	Breeders: Animals culled or slaughtered	155 971	8	1,247,768	yes	75	935 826	X
4. Cleaning and disinfection								
Cost related to	<u>Specification</u>	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	
Cleaning and disinfection	In case of full flock depopulation			0	no	75	0	X

Breeding flocks of Gallus gallus

5. Other essential costs									
Cost related to	<u>Specification</u>	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR		
				Add a new row					
6. Cost of official sampling									
Cost related to	<u>Specification</u>	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR		
Sampling	Breeders: Official sampling visit	3 382	7.81	26413.42	yes	75	19 810,06	X	
Total with Union funding request (€):				1,857,442.25	including		1,393,081.68		
Total without Union funding request (€):				0			= requested EU contribution in €		

Breeding flocks of Gallus gallus

E. Financial information

1. Identification of the implementing entities - financial circuits/flows

Identify and describe the entities which will be in charge of implementing the eligible measures planned in this programme which costs will constitute the reimbursement/payment claim to the EU. Describe the financial flows/circuits followed.

Each of the following paragraphs (from a to e) shall be filled out if EU cofinancing is requested for the related measure.

a) Implementing entities - **sampling**: who perform the official sampling? Who pays?
(e.g. authorised private vets perform the sampling and are paid by the regional veterinary services (state budget); sampling equipment is provided by the private laboratory testing the samples which includes the price in the invoice which is paid by the local state veterinary services (state budget))

Próbki urzędowe są pobierane przez powiatowego lekarza weterynarii.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, jeżeli powiatowy lekarz weterynarii z przyczyn finansowych lub organizacyjnych nie jest w stanie wykonać ustawowych zadań Inspekcji, może wyznaczać na czas określony lekarzy weterynarii niebędących pracownikami Inspekcji m. in. do pobierania próbek do badań. Wykonywanie czynności, o których mowa powyżej, następuje po zawarciu przez powiatowego lekarza weterynarii umowy określającej m. in. zakres, terminy i miejsce wykonywania tych czynności, wysokość wynagrodzenia za ich wykonanie oraz termin płatności.

Lekarzom weterynarii i innym osobom niebędącym pracownikami Inspekcji, wykonującym czynności związane ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych, przysługuje wynagrodzenie w wysokości określonej w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii.

Zgodnie z art. 12 ust. 1-3 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, koszty działalności Inspekcji i wykonywania jej zadań pokrywane są z budżetu państwa. Dysponentami środków budżetowych są:

- minister właściwy ds. rolnictwa, jako dysponent I stopnia - główny w stosunku do Głównego Inspektoratu Weterynarii;

Breeding flocks of Gallus gallus

- Główny Lekarz Weterynarii (dyrektor Generalny GIW)
 - jako dysponent II stopnia w stosunku do 11 granicznych lekarzy weterynarii (dysponenci III stopnia),
 - jako dysponent III stopnia w stosunku do środków finansowych, jakie otrzymuje na funkcjonowanie Głównego Inspektoratu Weterynarii;
- Wojewodowie, jako dysponenci I stopnia - główni w stosunku do wojewódzkich lekarzy weterynarii;
- wojewódzcy lekarze weterynarii:
 - jako dysponenci II stopnia w stosunku do powiatowych lekarzy weterynarii,
 - jako dysponenci III stopnia w stosunku do środków finansowych jakie otrzymują na funkcjonowanie wojewódzkich inspektoratów weterynarii;
- powiatowi lekarze weterynarii jako dysponenci III stopnia w stosunku do środków finansowych jakie otrzymują na funkcjonowanie powiatowych inspektoratów weterynarii.

Stopnie, o których mowa wyżej (I, II, III) wskazują podległość, w tym finansową poszczególnych dysponentów.

Koszty realizacji programu zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w projekcie ustawy budżetowej na lata 2020, 2021 i 2022 w ramach limitu wydatków właściwych części budżetowych.

Finansowanie programu odbywa się ze środków budżetowych określonych w części 83 – rezerwa celowa, dział 758 – różne rozliczenia, rozdziału 75818 – rezerwy ogólne i celowe poz. 12 przeznaczonej na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej, w tym na wypłatę wynagrodzeń dla lekarzy wyznaczonych na podstawie art. 16 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej lub poz. 8 w części podlegającej refundacji ze środków Unii Europejskiej oraz środków budżetowych określonych w części 85 – budżety wojewodów, dział 010 – rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01022 – zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego.

Szacunkowe koszty realizacji programu wyrażone w zł zostały przeliczone na euro według prognozowanego kursu euro zawartego w wytycznych Ministra Finansów dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw – lipiec 2020 r.

Additional comment:

- the average real cost of sampling is higher than the unit cost (12.71 PLN = 2.96 EUR)

Breeding flocks of Gallus gallus

b) Implementing entities - **testing**: who performs the testing of the official samples? Who pays?
(e.g. regional public laboratories perform the testing of official samples and costs related to this testing are entirely paid by the state budget)

Badania laboratoryjne próbek pobieranych w ramach programu przeprowadza się w laboratoriach urzędowych wyznaczonych przez Głównego Lekarza Weterynarii zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej (zakłady higieny weterynaryjnej wchodzące w skład wojewódzkich inspektoratów weterynarii). Krajowym laboratorium referencyjnym właściwym dla badań prowadzonych w kierunku salmonellozy (w zakresie chorób odzwierzęcych), zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie krajowych laboratoriów referencyjnych, jest Laboratorium Zakładu Mikrobiologii Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach. Zgodnie z art. 12 ust. 1-3 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, koszty działalności Inspekcji i wykonywania jej zadań pokrywane są z budżetu państwa., co zostało opisane w pkt E.1.a.

Additional comment:

- in case of serotyping, antimicrobial detection test and test for verification the efficacy of disinfection the average real cost is higher than the unit cost
- serotyping (173.28 PLN = 40.30 EUR)
- antimicrobial detection test (69.64 PLN = 16.20 EUR)
- test for verification the efficacy of disinfection (44.36 PLN = 10.32 EUR)

c) Implementing entities - **compensation**: who performs the compensation? Who pays?
(e.g. compensation is paid by the central level of the state veterinary services,
or compensation is paid by an insurance fund fed by compulsory farmers contribution)

Odszkodowanie przyznawane jest zgodnie z art. 49 i 57c ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Odszkodowanie przysługuje w wysokości wartości rynkowej zwierzęcia ze środków budżetu państwa. Wartość rynkową zwierzęcia określa się na podstawie średniej z 3 kwot oszacowania przyjętych przez powiatowego lekarza weterynarii oraz 2 rzeczoznawców wyznaczonych przez tego lekarza z prowadzonej przez niego listy rzeczoznawców. W przypadku zwierzęcia poddanego ubojowi, którego mięso jest zdatne do spożycia przez ludzi, odszkodowanie pomniejsza się o kwoty uzyskane ze sprzedaży mięsa i ubocznych produktów zwierzęcych pozyskanych od tego zwierzęcia.

Breeding flocks of Gallus gallus

Decyzja w sprawie odszkodowania jest wydawana przez powiatowego lekarza weterynarii i jest ona ostateczna. Posiadacz zwierzęcia niezadowolony z tej decyzji może, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, wnieść powództwo do sądu rejonowego.

Zgodnie z art. 12 ust. 1-3 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, koszty działalności Inspekcji i wykonywania jej zadań pokrywane są z budżetu państwa, co zostało opisane w pkt E.1.a.

d) Implementing entities - **vaccination**: who provides the vaccine and who performs the vaccination? Who pays the vaccine? Who pays the vaccinator?

(e.g. farmers buy their vaccine to the private vets, send the paid invoices to the local state veterinary services which reimburse the farmers of the full amount and the vaccinator is paid by the regional state veterinary services)

Szczepienia stad drobiu przeciwko Salmonella są dobrowolne i przeprowadzane na koszt hodowcy drobiu.

e) Implementing entities - **other essential measures**: who implement this measure? Who provide the equipment/service? Who pays?

Podmiotowi, który poniósł koszty m.in. związane z zabiciem zwierząt, zgodnie z art. 49 ust. 11 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, przysługuje ze środków budżetu państwa zwrot faktycznie poniesionych wydatków. Zwrot faktycznie poniesionych wydatków jest wypłacany przez powiatowych lekarzy weterynarii.

Zgodnie z art. 12 ust. 1-3 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, koszty działalności Inspekcji i wykonywania jej zadań pokrywane są z budżetu państwa, co zostało opisane w pkt E.1.a.

Breeding flocks of Gallus gallus

2 Co-financing rate (see provisions of applicable Work Programme)

The maximum co-financing rate is in general fixed at 50%. However based on provisions of Article 5.2 and 5.3 of the Regulation (EU) No 652/2014, we request that the co-financing rate for the reimbursement of the eligible costs would be increased:

Up to 75% for the measures detailed below

Up to 100% for the measures detailed below

Please explain for which measures and why co-financing rate should be increased to 75%

Zgodnie z artykułem 5.2 oraz 5.3 maksymalny wkład Unii może być zwiększony do 75% kosztów kwalifikowalnych w przypadku państw członkowskich, których dochód narodowy brutto na mieszkańca, na podstawie najnowszych danych Eurostatu, jest mniejszy niż 90% średniej unijnej.

3. Source of funding of eligible measures

All eligible measures for which cofinancing is requested and reimbursement will be claimed are financed by public funds.

yes

no

Breeding flocks of Gallus gallus

4. Additional measures in exceptional and justified cases

In the "*Guidelines for the Union co-funded veterinary programmes*", it is indicated that in exceptional and duly justified cases, additional necessary measures can be proposed by the Member States in their application.

If you introduced these type of measures in this programme, for each of them, please provide detailed technical justification and also justification of their cost:

-

Breeding flocks of Gallus gallus

Attachments

IMPORTANT :

- 1) The more files you attach, the longer it takes to upload them .
- 2) This attachment files should have one of the format listed here : jpg, jpeg, tiff, tif, xls, xlsx, doc, docx, ppt, pptx, bmp, pna, pdf.
- 3) The total file size of the attached files should not exceed 2 500Kb (+- 2.5 Mb). You will receive a message while attaching when you try to load too much.
- 4) IT CAN TAKE **SEVERAL MINUTES TO UPLOAD** ALL THE ATTACHED FILES. Don't interrupt the uploading by closing the pdf and wait until you have received a Submission Number!
- 5) Only use letters from a-z and numbers from 1-10 in the attachment names, otherwise the submission of the data will not work.

List of all attachments

	Attachment name	File will be saved as (only a-z and 0-9 and -_):	File size
	Załącznik do programu kury hodowlane.docx	Zacznikdoprogramukuryhodowlane.doc	13 kb
	importFile.txt	importFile.txt	800 kb
		Total size of attachments :	813 kb